

**IX Uroczysty Kongres Polonistów i Bibliotekarzy
im. prof. Tadeusza Zgólki. Twórczy wymiar
kształcenia polonistycznego: język a kultura
cyfrowa. Raport
Warszawa 24.11.2023**

Halina Zgólkowa
UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

zgolkowahalina@gmail.com

24 listopada 2023 roku w Warszawie pod patronatem Fundacji im. prof. Tadeusza Zgólki, a organizowany przez czasopismo „Polonistyka”, odbył się IX Uroczysty Kongres Polonistów i Bibliotekarzy im. prof. Tadeusza Zgólki. Tegoroczne hasło Kongresu brzmiało: **Twórczy wymiar kształcenia polonistycznego: język a kultura cyfrowa.**

Wydarzenie to zainaugurował koncert z renesansową muzyką Mikołaja Gomółki z tekstami Księgi Psalmów w tłumaczeniu Jana Kochanowskiego. Koncert ten stanowił ważkie wprowadzenie do rozważań nad literaturą i językiem.

Część merytoryczna Kongresu rozpoczęła się debatą ekspercką na temat: **Język jako narzędzie współbycia, czyli jak przemawiać, rozmawiać, słuchać, pytać i pisać.** Uczestnicy tej debaty – profesorowie Jerzy Bralczyk, Katarzyna Kłosińska, Halina Zgólkowa oraz moderator Edyta Żmuda – zastanawiali się nad tym, jak w dobie cyfrowej zachęcać dzieci i młodzież do współbycia z językiem i poprzez język. Dominowały tu refleksje, jak wspierać uczniów w komunikacji międzyludzkiej – jak rozmawiać „twarzą w twarz”, pytać, a nade wszystko słuchać i słyszeć we współczesnym zgiełku komunikacyjnym. Uwagi ekspertów nie napawały optymizmem, a jednocześnie wskazywały na potencjał – o którym mówili już kolejni referenci

– tkwiący w mediach społecznościowych, w sztucznej inteligencji czy generatorach tekstu.

Referenci skupiali się między innymi na takich problemach, jak rozwijać uczniowską umiejętność tworzenia wypowiedzi argumentacyjnej, jak selekcjonować i przetwarzać informacje, jak rozwijać umiejętność krytycznego myślenia podczas pracy z tekstem literackim. Ponadto jeden z paneli poświęcony był sposobowi uatrakcyjnienia lekcji języka polskiego przy wykorzystaniu sztucznej inteligencji, czyli jak tworzyć konto i precyzyjnie formułować polecenia, jak wykorzystywać narzędzia oparte na AI.

Poruszono też kreatywne sposoby analizy lektur szkolnych, wykorzystując książki z kategorii *young adult*, które warto omówić z uczniami podczas lekcji języka polskiego.

Nie mogło też zabraknąć poezji Wisławy Szymborskiej, wszak ten rok był poświęcony Poecie. Referent skupił się na fenomenie popularności W. Szymborskiej, której wiersze obecne są w mediach społecznościowych.

Debacie i wykładom towarzyszyły warsztaty, poświęcone między innymi refleksjom nad krytyczną analizą tekstów w szkole, a także tematowi bardzo ważkiemu współcześnie – jaki wpływ ma pewność siebie na zdrowie psychiczne nastolatków.

Jak wszystkie poprzednie kongresy, tak i ten cieszył się ogromnym zainteresowaniem i zgromadził ponad 200 polonistów i bibliotekarzy z całej Polski.